

Došlo: 01.07.2010

..... krát príloh
..... rubrik

8NcC/15/2010 - 25

U Z N E S E N I E

Krajský súd v Bratislave v právnej veci žalobcu: V

zastúpený advokátom JUDr. I

š

proti žalovanému: E

v konaní

o zrušenie rozhodcovského rozsudku, o nesúhlase Okresného súdu Bratislava IV
s postúpením veci, takto

rozhodol:

Na konanie je príslušný **Okresný súd Prešov**.

Odôvodnenie

Žalobca podal dňa 24.03.2010 na Okresný súd Prešov žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská a.s., zo dňa 22.02.2010, č. SR 18022/09, ktorým bolo žalobcovi v tomto konaní uložené zaplatiť 3.084,85 Eur s príslušenstvom. V žalobe uviedol, že rozhodcovská doložka je neplatná, pretože vo Všeobecných obchodných podmienkach v bode XI mu bráni uplatniť právo na súdnu ochranu na všeobecnom súde. V druhom bode navrhovateľ uviedol, že rozhodcovský súd Slovenská rozhodcovská a.s., by mal rozhodovať o všetkých sporoch, čo je neprijateľné a použijúc eurokonformný výklad by takto rozhodca rozhodoval aj o právnych vzťahoch, ktoré výslovne nie sú upravené pozitívnym právom. Ďalej žalobca uviedol, že na jeho prípad dopadajú rovnaké dôvody neplatnosti rozhodcovskej doložky, ako v rozsudkoch ESD Asturcom, Oceano Grupo Editorial. Proces pred rozhodcom je len odobrením a kopírovaním žalobného návrhu a nemal nič spoločné s objektívnym rozhodovaním. Rozhodoval neobjektívny rozhodca. Spravodlivosť nielenže musí byť ale musí sa aj javiť že je. Súdny proces pred rozhodcom nijako nespĺňal pravidlá spravodlivého súdneho procesu a bol prakticky vylúčený z možnosti poukázať na problémové časti zmluvy a navrhovať dôkazy. Nijako sa nemohol vyjadriť k rozhodcovi a k jeho objektivite. Žalobca tiež uviedol, že rozhodnutie je nepreskúmateľné, a že neboli dodržané pravidlá občianskeho súdneho konania a bolo tak porušené jeho právo spotrebiteľa na riadny, nezávislý a nestranný súdny proces. Záverom žalobca uviedol, že celá zmluva je jednostranne koncipovaná v neprospech spotrebiteľa a z dôvodov uvedených v judikatúre ESD je rozhodcovská doložka neplatná. V petite sa žalobca domáhal zrušenia uvedeného rozsudku rozhodcovského súdu, následne odkladu jeho vykonateľnosti a zaviazania žalovaného na trovy konania.

Okresný súd Prešov upovedomením zo dňa 06.04.2010 oznámil Okresnému súdu Bratislava IV, že návrh vo veci žalobcu V , o zrušenie rozhodcovského rozsudku bude postúpený z dôvodu miestnej nepríslušnosti na Okresný súd Bratislava IV, v zmysle ustanovenia § 105 ods. 1, 2 O.s.p. a ustanovenia § 84 O.s.p., na konanie je príslušný všeobecný súd účastníka, proti ktorému návrh smeruje (odporca), ak nie je ustanovené inak. Prípisom zo dňa 16.04.2010 postúpil Okresný súd Prešov vec Okresnému súdu Bratislava IV, podľa § 105 ods. 1 veta prvá O.s.p., skúma miestnu príslušnosť iba podľa § 88. Podľa § 88

ods. 2 veta posledná O.s.p. na konanie o zrušení rozhodcovského súdu je však vždy príslušný súd, v ktorého obvode sa nachádza miesto rozhodcovského konania, a preto v zmysle ustanovenia § 105 ods. 2 O.s.p. vec postupuje príslušnému súdu.

Žalobca podaním zo dňa 11.04.2010 namietol postup Okresného súdu Prešov, ktorým bola jeho vec postúpená na Okresný súd Bratislava IV, a to z dôvodu, že podľa § 87 písm. f) O.s.p. popri všeobecnom súde odporcu je na konanie príslušný aj súd, v obvode ktorého má bydlisko spotrebiteľ, ak ide o spor zo spotrebiteľskej zmluvy. Podľa názoru žalobcu, pri určovaní miestnej príslušnosti v súdnej veci, je potrebné dať prednosť komunitárnemu právu, pred právom vnútroštátnym, nakoľko komunitárne právo priznáva spotrebiteľovi v tejto otázke ochranu nad rámec úpravy vnútroštátnej. Ďalej uvádza, že vzhľadom na komunitárnu úpravu je namieste nepoužiť ustanovenie § 88 ods. 2 posledná veta O.s.p., ale ustanovenie § 87 písm. f) O.s.p.. V uvedenej veci možno poukázať na rozhodnutie Európskeho súdneho dvora vo veci Cofidis (C 473/00), ako aj prípad Pannon GSM (C-243/08). Ak by bol súd toho názoru, že judikatúru ESD je možné vzťahovať len na zmluvné podmienky, tak toto žalobca namieta, pretože podľa rozhodnutie Cofidis sa nemá použiť len na zmluvné podmienky, tak toto žalobca namieta, pretože podľa rozhodnutia Cofidis sa nemá použiť vnútroštátne procesné pravidlo uvedené v zákone, ak sťažuje možnosť spotrebiteľa uplatňovať svoje právo. Ak teda súd v obvode spotrebiteľa postúpi prípad vzdialenému súdu rešpektujúc vnútroštátne pravidlo, znevýhodňuje spotrebiteľa, tak porušuje komunitárne právo. Preto žiada, aby Okresný súd Prešov založil svoju miestnu príslušnosť v spore.

Okresný súd Bratislava IV dňa 04.05.2010 predložil vec Krajskému súdu v Bratislave na rozhodnutie miestnej príslušnosti s tým, že sa stotožňuje s dôvodmi námietky žalobcu proti postúpeniu veci. Procesné vnútroštátne pravidlo, ktoré znevýhodňuje spotrebiteľa, porušuje komunitárne právo. Aj keď podľa § 88 ods. 2 posledná veta O.s.p. zakladá miestnu príslušnosť sídlo rozhodcovského súdu, právny vzťah medzi účastníkmi konania vyplýva zo spotrebiteľskej zmluvy, a preto na prejednanie veci by mal byť príslušný súd podľa bydliska spotrebiteľa.

Podľa ustanovenia § 105 ods. 1 O.s.p., súd skúma miestnu príslušnosť iba podľa § 88. Ak však navrhovateľ vystupuje v rôznych veciach opätovne ako navrhovateľ alebo ak miestnu príslušnosť namieta odporca, súd skúma miestnu príslušnosť aj podľa § 84 až § 87. Súd skúma miestnu príslušnosť prv, než začne konať o veci samej. Neskôr ju skúma len na námietku účastníka, ak ju uplatní najneskôr pri prvom úkone, ktorý účastníkovi patrí.

Podľa ustanovenia § 105 ods. 3 O.s.p., ak súd, ktorému bola vec postúpená, s postúpením nesúhlasí, alebo účastník postúpenie namieta do 15 dní od doručenia upovedomenia o postúpení, predloží vec na rozhodnutie svojmu nadriadenému súdu; jeho rozhodnutím je viazaný aj súd, ktorému má byť vec podľa rozhodnutia nadriadeného súdu postúpená.

Občiansky súdny poriadok upravuje miestnu príslušnosť súdov na konanie v ust. § 84 – § 89b. Miestna príslušnosť je pritom upravená ako všeobecná miestna príslušnosť (§ 84 – § 86 O.s.p.), miestna príslušnosť daná na výber (§ 87 O.s.p.), alebo osobitná výlučná

Predmetom konania je žaloba na zrušenie rozsudku rozhodcovského súdu, a to spoločnosti Slovenská rozhodcovská a.s., zo dňa 22.02.2010, č. SR 18022/09, ktorým bolo žalobcovi v tomto konaní uložené zaplatiť 3.084,85 Eur s príslušenstvom.

Podľa § 88 ods. 2 posledná veta O.s.p. na konanie o zrušení rozhodcovského rozsudku je však vždy príslušný súd, v ktorého obvode sa nachádza miesto rozhodcovského konania.

Je nepochybné, že slovenský právny poriadok upravuje miestnu príslušnosť konania o zrušenie rozhodcovského súdu, ako osobitnú výlučnú miestnu príslušnosť, pričom v prejednávanej veci je miesto rozhodcovského konania v obvode Okresného súdu Bratislava IV.

Žalobca však v prejednávanej veci namieta, že toto ustanovenie nie je možné použiť pre jeho rozpor s komunitárnym právom, pretože komunitárne právo priznáva žalobcovi ako spotrebiteľovi právnu ochranu nad rámec úpravy vnútroštátnej.

Odvolačný súd konštatuje, že žalobcu je možné považovať za spotrebiteľa podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka.

Podľa čl. 144 ods. 1 Ústavy SR sudcovia sú pri výkone svojej funkcie nezávislí a pri rozhodovaní sú viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa článku 7 ods. 2 a 5 a zákonom. Slovenská republika s účinnosťou od 1. mája 2004 ratifikovala Zmluvu o pristúpení k Európskej únii, pričom ide o zmluvu podľa článku 7 ods. 5 Ústavy SR, ktorá má prednosť pred zákonmi SR.

Členstvo Slovenskej republiky v Európskej únii a v Európskom spoločenstve predstavuje aj povinnosť dodržiavať komunitárne právo, teda právo orgánov Európskeho spoločenstva. Súčasťou práv európskych spoločenstiev je aj Smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Podľa článku 6 ods. 1 Smernice, členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva neboli záväzné pre spotrebiteľa, a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Predpokladom na uplatnenie princípu prednosti je teda rozpor medzi vnútroštátnou a komunitárnou normou, a teda možno konštatovať, že základnou charakteristikou komunitárneho práva je jeho prednosť pred právom vnútroštátnym, pričom toto tvrdenie možno podložiť rozhodnutím ESD vo veci 6/64 Flaminio Costa c/a E.N.E.L., z ktorého okrem iného vyplýva, že pred vnútroštátnym súdom sa nemožno dovolávať žiadneho vnútroštátneho predpisu, ktorý by bol v rozpore s komunitárnym právom. V opačnom prípade by bola ohrozená aplikácia komunitárneho práva, ktorá je nevyhnutným predpokladom na uskutočňovanie cieľov Zmluvy o založení ES. Ďalším obdobným rozhodnutím, ktoré obsahuje problematiku princípu prednosti komunitárneho práva je rozsudok ESD č. 106/77 vo veci *Amministrazione delle finanze dello Stato c/a S.p.A. Simmenthal*, každý vnútroštátny súd má povinnosť úplne aplikovať komunitárne právo a chrániť práva zverené komunitárnym právom jednotlivcovi, pričom má ponechať neaplikované každé prípadné ustanovenie vnútroštátneho práva, ktoré je v rozpore s komunitárnym právom, a to bez ohľadu na to, či ustanovenie vnútroštátneho práva bolo prijaté pred alebo po prijatí komunitárnej úpravy.

V prípade, že dôjde ku konfliktu komunitárneho práva s vnútroštátnou právnou normou, je povinnosťou orgánu aplikujúceho právo vykladať vnútroštátne právo v súlade s právom komunitárnym (tzv. eurokonformný výklad). Pokiaľ právna norma členského štátu nepripúšťa eurokonformný výklad, je povinnosťou orgánu aplikujúceho právo nepoužiť túto normu, pokiaľ odporuje komunitárnemu právu.

Pri výklade smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, Európsky súdny dvor vo viacerých veciach konštatoval, že je v rozpore s cieľmi smernice, ak vnútroštátna právna úprava bráni plné uplatnenie práv spotrebiteľa, a to napríklad v rozsudku vo veci C – 473/00 Cofidis. Ďalej v rozsudku Súdného dvora vo veci C 243/08 Pannon GSM Zrt. c/a Erzsébet Sustikné Győrfi, ESD konštatuje, že účinnú ochranu spotrebiteľa možno zaručiť len vtedy, ak má vnútroštátny súd možnosť posúdiť takúto podmienku ex offo. Vnútroštátny súd je povinný preskúmať ex offo nekalý charakter zmluvnej podmienky, len čo má k dispozícii právne a skutkové okolnosti potrebné pre tento účel. Ak považuje takúto podmienku za nekalú, zdrží sa jej uplatnenia, okrem prípadu, že to spotrebiteľ namieta. Vnútroštátny súd má túto povinnosť tiež vtedy, ak preveruje svoju vlastnú miestnu príslušnosť. Vnútroštátnemu súdu prislúcha určiť, či zmluvná podmienka spĺňa kritériá požadované na to, aby ju bolo možné kvalifikovať ako nekalú. V tejto súvislosti musí vnútroštátny súd zohľadniť skutočnosť, že podmienka obsiahnutá v zmluve uzatvorenej medzi spotrebiteľom a predajcom alebo dodávateľom, ktorá bola do nej vložená bez osobitného vyjednávania, a ktorá priznáva výlučnú právomoc súdu, v ktorého obvode sa nachádza sídlo predajcu alebo dodávateľa, môže byť považovaná za nekalú.

Podľa § 43 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, ak súd zruší rozhodcovský rozsudok z dôvodov podľa § 40 písm. a) a c), pokračuje v konaní vo veci v rozsahu uvedenom v žalobe alebo v rozsahu uvedenom vo vzájomnej žalobe. To znamená, že ak by súd v konaní o zrušení rozhodcovského rozsudku uznal žalovaný dôvod za dôvodný, zruší rozhodcovský rozsudok a pokračuje v konaní v rozsahu uvedenom v žalobe. Tým sa konanie o zrušení rozhodcovského rozsudku stane konaním o spore zo spotrebiteľskej zmluvy.

Na základe uvedeného, Krajský súd v Bratislave ako nadriadený Okresnému súdu Bratislava IV konštatuje, že vzhľadom na aplikáciu komunitárneho práva je namieste nepoužiť ustanovenie § 88 ods. 2 posledná veta O.s.p., nie je teda daná osobitná, výlučná miestna príslušnosť Okresného súdu Bratislava IV. Preto, pokiaľ si žalobca ako spotrebiteľ zvolil podľa ustanovenia § 87 písm. f) O.s.p. súd, v ktorého obvode má spotrebiteľ bydlisko, vykonal tak v súlade so zákonom a na konanie je príslušný Okresný súd Prešov.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave, dňa 31. mája 2010

JUDr. Ľuboš SÁDOVSKÝ
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Zita Lukovičová

